

References Transliterated from Cyrillic into Latin Alphabet

M. Baković, B. Govedarica. **Findings from the Princely Burial Mound Gruda Boljevića in Podgorica, Montenegro.**

Rostunov V.L. 2007. *Epokha eneolita — sredney bronzy tsentralnogo Kavkaza*. Tom III. Opyt rekonstruktsii sakralnogo prostranstva rannikh kurganov Evropy i severnogo Kavkaza. Vladikavkaz: Severo-Osetinskiy Institut Gumanitamykh Issledovaniy.

N.B. Burdo. **Realistic figurines of the Trypillia-Cucuteni culture: systematization, typology, interpretation.**

Bibikov S.N. 1953. Rannetripolskoe poselenie Luka-Vrublevetskaya na Dnestre: K istorii rannikh zemle-del.-skotovod. plemen na yugo-vostoke Evropy. *MIA* 38.

Bobrinskiy A.A. 1901. Kurgany i sluchaynye arkhelogicheskie nakhodki bliz mestechka Smely. *Dnevnik raskopok 1889—1897 gg.* T. III. Sankt-Peterburg.

Burdo N.B. 2001. Terrakota tripilskoy kultury. V: *Davnaya keramika Ukrainy*. Kyiv: Akademiya, 61—145.

Burdo N.B. 2003. Rannyotripilskie poselennya Luka-Vrublivetska i problema sinkhronizatsii Prekukuteni-Kukuteni-Tripillya. *ZNTSh* 236, 66—88.

Buzyan G.M., Bilousko V.M. 2009. Materialy tripilskogo poselennya Gremyachka. In: Vasilyev S.A., Kulakovskaya L.V. (red.). *S.N. Bibikov i pervobytnaya arkhelogiya*. Sankt-Peterburg: IIMK RAN, 323—328.

Buzyan G.M., Yakubenko O.O. 1998. Doslidzhennya tripilskogo poselennya Krutukha-Zholob poblizu Pereyaslava-Khmelnitskogo. *AVU* 1997—1998 rr., 59—61.

Chernish E.K. 1982. Eneolit Pravoberezhnoy Ukrainy i Moldavii. In: Masson V.M., Merpert N.Ya. (red.). *Eneolit SSSR*. Moskva: Nauka, 166—347.

Entsiklopediya tripilskoy tsivilizatsii (ETC). T. I, II. Pod red. M.Yu. Videyko. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 2004.

Gamchenko S. 1926. Sposterezheniya nad danimi doslidiv tripilskoy kulturi 1909—1913 rr. In: Kozlovska V. (red.). *Tripilskaya kultura v Ukraini*. Vip. 1. Kyiv: Vidavnistvo Ukrainskoy Akademii nauk, 31—42.

Gusev S.O. 2009. Antropomorfna plastika serednyobuzhkoj lokalnoy grupi tripilskoy kulturi (etap VI-VII — SI). V: Vasilyev S.A., Kulakovskaya L.V. (red.). *S.N. Bibikov i pervobytnaya arkhelogiya*. Sankt-Peterburg: IIMK RAN, 306—316.

Khvoyka V. 1901. Kamenny vek Srednego Pridneprovya. *Trudy XI Arkheologicheskogo syezda v Kieve v 1899 godu*. T. 1. Moskva, 730—812.

Korvin-Piotrovskiy A. 2008. Ukraina v epokhu eneolita (V—IV tys. do n.e.). In: Korvin-Piotrovskiy A., Menotti F. (red.). *Tripolskaya kultura v Ukraine. Poselenie-gigant Talyanki*. Kiev: Institut Arkheologii NAN Ukrainy, 10—32.

Kotova N.S. 2002. *Neolitizatsiya Ukrainy*. Lugansk: Shlyakh.

Kruts i dr. 2008: Kruts V., Korvin-Piotrovskiy A., Menotti F., Ryzhov S., Chernovol D. 2008. Raboty Tripolskoy ekspeditsii v 2007 g. In: Korvin-Piotrovskiy A., Menotti F. (red.). *Tripolskaya kultura v Ukraine. Poselenie-gigant Talyanki*. Kiev: Institut Arkheologii

NAN Ukrainy, 109—131.

Kruts V. 2008. Poselenie-gigant Talyanki. In: Korvin-Piotrovskiy A., Menotti F. (red.). *Tripolskaya kultura v Ukraine. Poselenie-gigant Talyanki*. Kiev: Institut Arkheologii NAN Ukrainy, 49—70.

Kruts V.A., Korvin-Piotrovskiy A.G., Ryzhov S.N. 2001. *Tripolskoe poselenie-gigant Talyanki. Issledovaniya 2001 g.* Kyiv: Institut Arkheologii NAN Ukrainy.

Kruts V.O. 1968. Poselennya-giganty. *Pamyatki Ukrainy* 1, 19—21.

Makarenko M.O. 1926. Etyudy z obsyagu tripilskoy kultury. In: Kozlovska V. (red.). *Tripilskaya kultura v Ukrainy*. Vyp. 1. Kyiv: Vidavnistvo Ukrainskoy Akademii nauk, 165—186.

Markevich V.I. 1970. Mnogosloynoe poselenie Novye Ruseshty 1. *KSIA* 123, 56—68.

Markevich V.I. 1981. *Pozdnetripolskie plemena Severnoy Moldavii*. Kishinev: Ştiinţa.

Markevich V.I. 1985. *Dalekoe — blizkoe*. Kishinev.

Movsha T.G. 1875. *Antropomorfna plastika Tripolya (realisticheskiy stil)*. Avtoref. dis. ... kand. ist. nauk. Kyiv.

Movsha T.G. 1953. K voprosu o razvitii tripilskoy antropomorfnoy plastiki. *KSIA AN USSR* 2, 85—87.

Movsha T.G. 1960. K voprosu o tripilskikh pogrebeniyakh s obryadom trupopolozheniya. *Materialy i issledovaniya po arkhelologii Yugo-Zapada SSSR i Rumynskoy Narodnoy Respubliki*. Kishinev: Cartea Moldoveneasca, 59—76.

Movsha T.G. 1969. Ob antropomorfnoy plastike tripilskoy kultury. *SA* (2), 15—34.

Movsha T.G. 1973. Novi dani pro antropomorfnu realisticchnu plastiku Tripillya. *Arkheologiya* 11, 3—21.

Movsha T.G. 1979. Novye dannye po ideologii tripilskokukutenskikh plemen. In: Artemenko I.I. (red.). *Pervobytnaya arkhelogiya. Poiski i nakhodki*. Kyiv: Naukova dumka, 185—198.

Ovchinnikov E.V. 2004. Zelena Dibrova. In: *Entsiklopediya tripilskoy tsivilizatsii*. T. II. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 181—182.

Ovchinnikov E.V., Kvitnitskiy M.V. 2002. Novi znahidki tripilskoy antropomorfnoy plastiki z realisticnimi risami. *Arkheologiya* (3), 134—143.

Passek T.S. 1941. *Tripilskaya kultura*. Kyiv: Vid-vo AN URSR.

Passek T.S. 1947. K voprosu o drevneyshem naselenii Dneprovsko-Dnestrovskogo basseyna. *SE* 6/7, 14—38.

Passek T.S. 1949. Periodizatsiya tripilskikh poseleniy (III—II tysyacheletiya do n.e.). *MIA* 10.

Patokova E.F. 2004. Realistichna statuetka z Mayakiv. In: *Entsiklopediya tripilskoy tsivilizatsii (ETT)*. T. II. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 444—445.

Patokova E.F. 1986. Antropomorfna plastika Mayatskogo mogilnika. In: Dzis-Rayko G.A. (red.). *Pamyatniki drevnego iskusstva Severo-Zapadnogo Prichernomorya*. Kyiv: Naukova dumka, 5—20.

PLATAR. *Kolektsii predmetiv starovini rodin Platonovikh ta Tarut. Katalog*. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 2004.

Pogozheva A.P. 1983. *Antropomorfna plastika Tripolya*. Novosibirsk: Nauka.

Shmagliy N.M., Videyko M.Yu. 2001—2002. Maydanetsko — tripilskiy protogorod. *Stratum plus* (2), 44—140.

Sokhatskiy M.P., Tkachuk T.M. 2004. Koshilovetskiy tip

№2. 2010

- (grupa). V: Videyko M.Yu. (red.) *Entsiklopediya tripilskoy tsivilizatsii*. T. II. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 259—260.
- Sokhatskiy ta in. 2007: Sokhatskiy M., Nikitin O., Kovalyukh M., Videyko M. 2007. Pershi doslidzheniya DNK za antropologichnimi materialami tripilskoy kulturi iz pecheri Verteba. In: Videyko M., Kot S. (red.). *Tripilska kultura. Poshuki, vidkrytya, svitoviy kontekst*. Kyiv: TOV «Spadshchina» LTD, 141—146.
- Telegin D.Ya. 1968. Novi znakhidki naydavnishikh skulpturnikh zobrazen na teritorii Ukraini. *Narodna tvorchist ta etnografiya* 1. Kyiv, 71—74.
- Veprina V.I. 1976. *Neolit yamochno-grebenchatoy keramiki na Ukraine*. Kyiv: Naukova dumka.
- Yakubenko O.O. 2004. Realistichnaplastikav Natsionalnomu muzei istorii Ukraini. In: *Entsiklopediya tripilskoy tsivilizatsii*. T. II. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 443—444.
- Yakubenko O.O. 2006. Kolektsii iz rozkopok V.V. Khvoyki na tripilskikh poselennyah u Natsionalnomu muzei istorii Ukraini. In: *Doslidzhennya tripilskoy tsivilizatsii u naukoviy spadshchini Vikentiya Khvoyki*. Ch. II. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 45—70.
- Zbenovich V.G. 1989. *Ranniy etap tripolskoy kultury na teritorii Ukrainy*. Kiiv: Naukova dumka.
- A. A. Romanchuk. Axe-Celts, Sickles and Incised Pottery Community in Carpathian-Dniester Region during.**
- Agulnikov S.M. 2005. Khronologiya i periodizatsiya belozerskikh pamyatnikov Pruto-Dnestrovskogo mezhdurechya. *Revista arheologica (S.N.)* I (1), 77—91.
- Chemienko Yu.A. 1993. Stroitelnoe delo Belozerskoy kultury: traditsii i innovatsii. In: Vanchugov V.P. (otv. red.). *Drevnosti prichernomorskikh stepey*. Kiev: Naukova dumka, 40—45.
- Chernyakov I.T. 1985. *Severo-Zapadnoe Prichernomorje vo vtoroy polovine II tysyacheletiya do n.e.* Kiev: Naukova dumka.
- Chernykh E.N. 1976. *Drevnyaya metalloobrabotka na Yugo-Zapade SSSR*. Moskva: Nauka.
- Chernykh E.N. 1978. *Gornoe delo i metallurgiya v drevneyshey Bolgarii*. Sofiya: Izdatelstvo na BAN.
- Dergachev V.A. 1997. *Metallicheskie izdeliya: k probleme genezisa kultur rannego galshtata Karpato-Danubio-Nord-Pontiyskogo regiona*. Kishinev: Akademiya Nauk Moldovy.
- Dergachev V.A., Bochkarev V.S. 2002. *Metallicheskie serpy pozdney bronzy Vostochnoy Evropy*. Kishinev: Vysshaya Antropologicheskaya Shkola.
- Gotsev A., Shalhanova T. 2004. Keramicheskii kompleks «Kamen Rid», Severo-Vostochnaya Bolgariya i ranniy zhelezny vek vostochnobalkanskogo kulturnogo kruga. In: Niculiță I.T. (red. resp.). *Tracii și lumea circumponțică*. Chișinău: Reclama, 60—61.
- Kashuba M.T. 1999. «Drugaya» chemolesskaya kultura Srednego Dnestra po L.I. Krushelnitskoy. *Stratum plus* (3), 369—389.
- Kashuba M.T. 2000. Rannee zhelezo v lesostepi mezhdudnestrom i Siretom. *Stratum plus* (3), 241—488.
- Levitsky O.G. 2002. Rannegalshtatskie obshchnosti i kultura Belozerk v Severnom Prichernomorje — o dialoge mirov. In: Chetraru N.A. (otv. red.). *Severnoe Prichernomorje: ot eneolita k antichnosti*. Tiraspol: Tipar, 180—205.
- Romanchuk A.A. 2003. Kultura Saharna-Solonceni i vozniknovenie ornamentirovannogo galshtata. *Stratum plus* (3), 8—117.
- Romanchuk A.A. 2009. Kulturno-khronologicheskoe i geneticheskoe sootnoshenie rannikh grupp KRShK. In: Stepanov V.P. (otv. red.). *Sokhranenie kulturnogo naslediya v stranakh Evropy: materialy konferentsii*. Kishinev: Biznes-Elita, 53—56.
- Romanchuk A.A. 2009 a. Metallicheskie izdeliya (kelty i serpy) i genezis istoricheskoy obshchnosti KRShK epokhi rannego galshtata Karpato-Dnestrovskogo regiona. *MASP* 9, 54—67.
- Romanchuk A.A. 2009 b. Basarabskiy impuls i final kultury Saharna-Solonceni. *Stratum plus* (3), 297—307.
- Stoyanov T., Nikov K. 2003. Spasitelni sondazhni prouchvaniya na obekti ot rannozhelyaznata epokha v zemlishchetu na s. Rogozinovo, Kharmanliysko. *Godishnik na Sofiyskiya Universitet "Sv. Kliment Okhridski"*. *Istoricheski fakultet. Spetsialnost arheologiya* 2, 7—92.
- Vanchugov V.P. 1983. Baltskaya gruppa pamyatnikov epokhi pozdney bronzy. In: Dzis-Rayko G.A. (otv. red.). *Materialy po arheologii Severnogo Prichernomorja*. Kiev: Naukova dumka, 88—101.
- Vanchugov V.P. 1993. Keramika s procherchennym ornamentom iz pamyatnikov pozdney bronzy Severo-Zapadnogo Prichernomorja. In: Vanchugov V.P. (otv. red.). *Drevnosti prichernomorskikh stepey*. Kiev: Naukova dumka, 28—39.
- S.V. Ivanova. Natural Resources and Economics of Ancient Societies.**
- Agricola G. 1972. *O mestorozhdeniyakh i rudnikakh v staroe i novoe vremya*. Moskva: Nedra.
- Analiz 2008: *Analiz rynka povarennoy soli v SNG*. 2008.: www.newchemistry.ru/rep.php?id=533
- Barabash i dr. 2005: Barabash A.F., Kuznetsov Yu.A., Lukyanova G.A. 2005. *Lechenie i profilaktika domashnikh zhivotnykh i ptitsy*. Moskva: Stalker ASE.
- Barbaro I. 1971. Puteshestvie v Tanu. In: Skrzhinskaya E. Ch. (red.) *Barbaro i Contarini o Rossii*. Moskva: Nauka, 137—167.
- Boltenko M.F. 1925. Raskopki Usatovobolshekuyalnitnskogo polya kulturnykh ostatkov (bliz Odessy). *Visnik Odeskoi komisii kraeznavstva*. (2/3) 48—66.
- Brokgauz F.A., Efron I.A. 1992. *Entsiklopedicheskii slovar*. Moskva: Terra.
- Bruyako I.V., Yaroshevich Yu.I. 2001. *Gorodishche u s. Novoselskoe na Nizhnem Dunae*. Odessa: Hermes.
- Chernyakov I.T. 1979. Kulturno-khronologicheskoe svoebrazie pamyatnikov epokhi bronzy Severo-Zapadnogo Prichernomorja. In: *Problemy epokhi bronzy yuga Vostochnoy Evropy*. Tezisy dokladov konferentsii. Donetsk, 8—10.
- Chernykh E.N. 1978. *Gornoe delo i metallurgiya v drevneyshey Bolgarii*. Sofiya, Izdatelstvo BAN.
- Chernykh L.A. 2002. Problemy izucheniya metalloproizvodstva stepnykh kultur Ukrainy (epokha eneolita-sredney bronzy). In: Tolochko P.P. (gol. red.). *Suchasni problemi arheologii*. Kyiv: Naukova dumka, 240—242.
- D'Ascoli E.D. 1902. Opisaniye Chyornogo morya i Tatarii, sostavil dominikanets Emiddio Dortelli D'Ascoli, prefekt Kaffy, Tatarii i proch. 1634. In: *Zapiski Imperatorskogo Odesskogo obshchestva Istorii i Drevnostey*. T. XXIV, 96—134.
- Dergachev V.A. 1980. *Pamyatniki pozdney Tripolya*. Kishinev: Știința.
- Dergachev V.A., Manzura I.V. 1991. *Pogrebalnye komplekсы pozdney Tripolya*. Kishinev: Știința.

- Dyugamel A.O. 1966. Statisticheskaya tablica Severnogo Rumelii. In: *Slavyanskoe Vozrozhdenie*. Moskva: Nauka, 187—203.
- Evliya Çelebi. 1961. *Kniga puteshestviya*. Vyp. 1. Zemli Moldavii i Ukrainy. Moskva: Nauka.
- Evliya Çelebi. 1983. *Kniga puteshestviya*. Vyp. 3. Zemli Zakavkazya i sopredelnykh oblastey Maloy Azii i Irana. Moskva: Nauka.
- Evseev A.A. 2000. *Atlas mira dlya minerologa*. Moskva: Assotsiatsia Ekost.
- Fedorov P.V. 1963. Stratigrafiya chetvertichnykh otlozheniy Krymsko-Kavkazskogo poberezhya i nekotorye voprosy geologicheskoy istorii Chernogo morya. *Trudy GIN AN SSSR* 88.
- Frankfort i dr. 1984: Frankfort G., Frankfort G.A., Wilson J., Jacobsen T. *V preddverii filosofii. Dukhovnye iskaniya drevnego cheloveka*. Moskva: Nauka.
- Gabdullin R.R. 2005. *Istoricheskaya geologiya*. Moskva: Izd-vo MGU.
- Gey A.N. 2000. *Novotitorovskaya kultura*. Moskva: Novy Sad.
- Herodot. *Istoriya*. Kniga IV Melpomena.
- Iessen A.A. 1947. *Grecheskaya kolonizatsia Severnogo Prichernomor'ya*. Leningrad: Gosudarstvennyy Ermitazh.
- Ivanova S.V. 2001. *Sotsialnaya struktura naseleniya yamnoy kultury Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Odessa: Druk.
- Izbitser E.V. 1993. *Pogrebeniya s povozkami stepnoy polosy Vostochnoy Evropy i Severnogo Kavkaza III—II tys. do n.e.* Avtoref. diss. kand. ist. nauk. Sankt-Peterburg.
- Kamenskiy A.G. 1990. Rezultaty spektralnogo i metallograficheskogo issledovaniya metallicheskikh predmetov iz pamyatnikov epokhi bronzy s territorii Moldovy. In: Yarovoy E.V. *Kurgany eneolita-bronzy Nizhnego Podnestrovyia*. Kishinev: Ştiinţa.
- Kantemir D. 1973. *Opisanie Moldavii*. Kishinev: Cartea Moldovenească.
- Karaulov V.B., Nikitina M.I. 2006. *Geologiya. Osnovnye ponyatiya i terminy*. Moskva: Editorial URRS.
- Khromov S.S. 2004. Limany kak sreda formirovaniya rekreatsionnykh resursov na severnom poberezhye Chernogo morya. *Visnik Odeskogo Natsionalnogo Universitetu. Geografichni ta geologichni nauki*. T. 9 (4), 115—128.
- Klochko V.I. 2004. Metalurgiya ta metaloobrobne virobnytstvo tripil'skoi kulturi. *Entsiklopediya Tripil'skoi tsivilizatsii*. T.1. Pod red. Videyko M. Yu. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 219—222.
- Klochko V.I. 2006. *Ozbroennya ta viyskova sprava davnego naselennya Ukraini (5000—900 rr. do R.H.)*. Kiev: ArtEk.
- Klochko V.I., Manichev G.S. 2002. Davnya metalurgiya: metodi, dosyagnennya i perspektivi doslidzhen. In: Tolochko P.P. (gol. red.). *Suchasni problemi arkeologii*. Kyiv: Naukova dumka, 91—92.
- Konkova L.V. 1979. Metallograficheskoe issledovanie metallicheskikh izdeliy iz pamyatnikov usatovskogo tipa. In: Patokova E.F. *Usatovskoe poselenie i mogilniki*. Kiev: Naukova dumka, 161—176.
- Konikov E.G. 2004. Ekzodinamichna model umov osadkonakopichennya i formuvannya beregovikh sistem pivnichno-zakhidnoi chastini Chornogo morya protyagom ostannikh 18000 rokov. *Visnik Odeskogo Natsionalnogo Universitetu. Geografichni ta geologichni nauki*. T.9 (4), 161—179.
- Kotova N.S. 1997. Neolitchna epokha. In: Tolochko P.P. (otv. red.). *Davnya istoriya Ukraini*. T.1. Kyiv: Naukova dumka, 167—238.
- Kovaleva I.F. 2002. K vydeleniyu territorialnykh grupp v postmariupolskoy kulture. In: Munchaev R.M. (otv. red.). *Problemy arkeologii Evrazii*. Moskva: Institut arkeologii RAN, 51—67.
- Kravets D.P. 2001. O khozyaystve plemen Donetsko-y katakombnoy kultury. *Starozhitnosti stepovogo Prichernomor'ya ta Krimu IH*, 38—49.
- Kruts V.A. 1977. *Pozdnetripolskie pamyatniki Srednego Podneprov'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Kruts V.O. 1997. Svit skotariv. In: Tolochko P.P. (otv. red.). *Davnya istoriya Ukraini*. T.1. Kyiv: Naukova dumka, 234—273.
- Kuzminova N.N., Petrenko V.G. 1989. Kulturnye rasteniya zapade Stepnogo Prichernomor'ya v seredine III—II tys. do n.e. In: Tolochko V.V. (otv.red.). *Problemi istorii ta arkeologii davnego naselennya Ukrain'skoi RSR. Tezi dopovidey konferentsii*. Kyiv; Odesa: Naukova dumka, 119—120.
- Lucas A. 1958. *Materialy i remeslye proizvodstva Drevnego Egipta*. Moskva: Inostrannaya literatura.
- Malyukevich A.E., Petrenko V.G. 1993. Usatovskiy kompleks s figurnymi pronizyami iz kurgana v nizovyakh Dunaya. *Drevnee Prichernomor'ye*. KSOAO, 25—30.
- Manzura I.V. 2001/2002. Manzura Problema formirovaniya kultur rannego bronzovogo veka na Severo-Vostochnykh Balkanakh. *Stratum plus* (2), 468—485.
- Manzura I.V. 2003/2004. Severnoe Prichernomor'ye v eneolite i bronzovom veke: stupeni kolonizatsii. *Stratum plus* (2), 63—85.
- Merpert N. Ya. 1974. *Drevnyeshie skotovody Volzhsko-Uralskogo mezhdurechya*. Moskva: Nauka.
- Morgunova N.L., Kravtsov A. Yu. 1994. *Pamyatniki drevneyamnoy kultury na Ilike*. Ekaterinburg: UIF Nauka.
- Movsha T.G. 1985. Pozdnyy etap tripolskoy kultury. In: Artemenko I.I. (otv.red.). *Arkeologiya Ukrain'skoy SSR*. T. 1. Kiev: Naukova dumka, 223—262.
- Movsha T.G. 2000. K probleme vzaimodeystviya drevnykh zemledeltsev Tripolsko-Kukutenskoy obshchnosti s nositelyami kultur Pontyiskikh stepyey. In: Marina Z.P. (otv. red.). *Labores pariunt honores. Problemy arkeologii Podneprov'ya*. Dnepropetrovsk: Dnepropetrovskiy Natsionalnyy Universitet, 29—52.
- Nikolov V. 2008. *Praistoricheski soledobiven tsentr Provadiya-Solnitsata*. Sofiya.
- Nikolova L. 2000. Yamnaya kultura na Balkanakh (Dinamika struktury pogrebalnogo obryada i sootnoshenie s drugimi kulturami ranney bronzy). *Stratum plus* (2), 423—458.
- Okhotnikov S.V., Ostroverkhov A.S. 1991. Podvodnye arkeologicheskie issledovaniya v Severo-Zapadnoy chastii Chernogo morya. *Izuchenie pamyatnikov istorii i kultury v gidrosfere* 2, 19—27.
- Orlovskaya L.B. 1990. Spektroanaliticheskoe issledovanie tsvetnogo metalla epokhi ranney bronzy Moldavii (predvaritelnye itogi). In: Yarovoy E.V. *Kurgany eneolita-epokhi bronzy Nizhnego Podnestrovyia*. Kishinev: Ştiinţa, 241—245.
- Ostroverkhov A.S. 2001/2002. Drevneyshee arkeologicheskoe steklo Vostochnoy Evropy (konets IV tys. do n.e.— pervaya polovina VII v. do n.e.). *Stratum plus* (2), 386—430.
- Ostroverkhov A.S. 1985. Steklyannye busy v pamyatnikakh pozdnego Tripolya. In: Stanko V.N. (otv.red.) *Novye materialy po arkeologii Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 174—180.
- Patokova E.F. 1979. *Usatovskoe poselenie i mogilniki*. Kiev: Naukova dumka.

№2. 2010

- Petrenko V.G. 1987. O genezise stepnykh pozdnetripolskikh pamyatnikov. In: Maksimov E.V. (otv. red.). *Aktualnye problemy istoriko-arkheologicheskikh issledovaniy. Tezisy dokladov VI respublikanskoj konferentsii molodykh arkheologov*. Kiev: Naukova dumka, 128.
- Petrenko V.G. 1989. Usatovskaya lokalnaya gruppa In: Patokova E.F., Petrenko V.G., Burdo N.B., Polishchuk L. Ju. *Pamyatniki tripolskoj kultury v Severo-Zapadnom Prichernomorje*. Kiev: Naukova dumka, 81—129.
- Petrenko V.G. 1989 a. Pamyatniki eneolita i povorot epokhi k bronzovomu veku v Severo-Zapadnom Prichernomorje. In: *Istoriya i arkheologiya Nizhnego Podunavya*. Reni.
- Petrenko V.G. 1991. K otноситelnoy khronologii usatovskoy gruppy In: Yarovoy E.V. (otv. red.) *Drevneyshie obshchnosti zemledeltsev i skotovodov Severnogo Prichernomorja (V tys. do n.e.— V v.n.e.)*. Kiev: Naukova dumka, 74—75.
- Petrenko V.G. 1997. Zoloto i srebro v eneolite Severo-Zapadnogo Prichernomorja. In: *Novye stranitsy drevney istorii Yuzhnoy Ukrainy. Tezisy dokladov konferentsii. Nikolaev: Vozmozhnosti Kimmerii*, 31—32.
- Petrenko V.G. 2003. Eponimne Usatove ta problema genezi usatovskoi kulturi In: Chernyakov I.T. (gol. red.). *Tripilska tsivilizatsiya u spadshchini Ukraini. Konferentsiya, prisvyachena 110-richchyu vidkrittya tripilskoi kulturi*. Kyiv: Prosvita, 137—144.
- Petrin V.F. 2000. NizhneePodnestrovyekaketalonarkheologopetrograficheskogo poligona. In: Yarovoy E.V. (otv. red.) *Chobruchskiy arkheologicheskij kompleks i drevnie kultury Podnestrovyia. Materialy polevogo seminaru*. Tiraspol: Pridnestrovskiy Gosudarstvennyy Universitet.
- Potekhina I.D. 1989. Antropologicheskie materialy iz mogilnika Mayaki. In: Patokova E. F., Petrenko V.G., Burdo N.B., Polishchuk L. Yu. *Pamyatniki tripolskoj kultury v Severo-Zapadnom Prichernomorje*. Kiev: Naukova dumka, 125—133.
- Potekhina I.D. 1994. Proiskhozhdienie i geneticheskie svyazi nositeley nekotorykh ranneeneoliticheskikh kultur yuga Vostochnoy Evropy. In: Yarovoy E.V. (otv. red.). *Drevneyshie obshchnosti zemledeltsev i skotovodov Severnogo Prichernomorja (V tys. do n. e.— Vv.n.e.)*. Tiraspol: Pridnestrovskiy Gosudarstvennyy Universitet, 32—34.
- Pozin M.E. 1974. *Tekhnologiya mineralnykh soley*. Leningrad: Khimiya.
- Rubruck W. 1957. *Puteshestvie v vostochnye strany Wilhelma de Rubrucka*. Moskva: Gosudarstvennoe izdatelstvo geograficheskoy literatury.
- Rudnye poleznye iskopaemye. 2009. Fiziko-geograficheskij oblik Bolgarii. <http://geobolgaria.ru/rudnye-poleznye-iskopaemye>
- Ryndina N.V. 1993. *Drevneyshee metalloobrabatvyayushchee proizvodstvo Jugo-Vostochnoy Evropy (istoki razvitiya v neolite-eneolite)*. Avtoref. diss... d-ra ist. nauk. Moskva.
- Ryndina N.V. 2002. Fenomen «serebristykh» pokrytiy na izdeliyakh iz myshyakovykh splavov rannego bronzovogo veka (yug Vostochnoy Evropy). In: Yarovoy E.V. (otv. red.) *Drevneyshie obshchnosti zemledeltsev i skotovodov Severnogo Prichernomorja (V tys. do n.e.— V vek n.e.)*. Materialy III mezhdunarodnoy konferentsii. Tiraspol: Pridnestrovskiy Gosudarstvennyy Universitet, 92—96.
- Ryndina N.V., Degtyareva A.D. 2002. *Eneolit i bronzovy vek*. Moskva: Moskovskiy Gosudarstvennyy Universitet.
- Semenov Ju.I. 1986. Obmen ekonomicheskij. In: Pershic A.I., Trayde D. (otv. red.). *Sotsialno-ekonomicheskie otnosheniya i sotsionormativnaya kultura. Svod etnograficheskikh ponyatiy i terminov*. Moskva: Nauka, 93—96.
- Shmakov I. 1867. Odesskiy limany In: *Trudy Odesskogo statisticheskogo komiteta*. Odessa.
- Shnirelman V.A. 1988. Proizvodstvennye predposylki razlozheniya pervobytnogo obshchestva. In: Bromley Yu.V. (otv. red.). *Istoriya pervobytnogo obshchestva. Epokha klassoobrazovaniya*. Moskva: Nauka, 5—139.
- Shvebs G.I. (red). 1988. *Limanno-ustevye komplekсы Prichernomorja*. Leningrad: Nauka.
- Skalkovskiy A.A. 1853. *Opyt statisticheskogo opisaniya Novorossiyskogo kraya*. Ch. 2. Odessa.
- Solovyev L.N. 1947 Sledy drevnego solyanogo promysla bliz g. Sukhumi i g. Ochamchire. *Trudy Abkhazskogo gosudarstvennogo muzeya* 1, 23—55.
- Srebrodolskiy B.I. 1984. *Yantar*. Moskva: Nauka.
- Svinyin P.P. 2006. Opisaniye Bessarabii. In: *Stratum plus* (5), 344—352.
- Videyko M., Burdo N. 2004. Zhivotnovodstvo tripolskoj kultury v period 5400—2750 gg do n.e. In: Koško A., Szmyt M. (red). *Nomadizm i pastoralizm w międzyrzeczu Wisły i Dniepru (neolit, eneolit, brązu)*. Poznań, 67—93.
- Yarovoy E.V. 1985. *Drevneyshie skotovodcheskie plemena Yugo-Zapada SSSR*. Kishinev: Ştiinţa.
- Yarovoy E.V. 1990. *Kurgany eneolita-epokhi bronzy Nizhnego Podnestrovyia*. Kishinev: Ştiinţa.
- Yarovoy E.V. 2000. *Skotovodcheskoe naselenie Severo-zapadnogo Prichernomorja epokhi rannego metalla*. Avtoref. diss. dokt. ist. nauk. Moskva.
- Yovanovich B. 1994. Eneoliticheskoe srebro Balkan i Severo-Pontiyskogo regiona. In: Yarovoy E.V. (red.). *Drevneyshie obshchnosti zemledeltsev i skotovodov V tys. do n.e.— V v.n.e.* Tezisy dokladov konferentsii. Tiraspol: Pridnestrovskiy Gosudarstvennyy Universitet, 41—42.
- Zbenovich V.G. *Pozdnetripolskie plemena Severnogo Prichernomorja*. Kiev: Naukova dumka.
- Zhuravlev O.P. 2008. *Tvarinnitstvo ta mislivstvo u tripilskikh plemen na teritorii Ukraini*. Kyiv: Shlyakh.
- L. Klejn. **Once Again on the So Called Zoomorphic Scepters. A Polemic Note on V. A. Dergachev's Book «About Scepters, Horses and War»**
- Dergachev V.A. 2007. *O skipetrakh, o loshadyakh, o voyne. Etyudy v zashchitu migratsionnoy kontseptsii M. Gimbutas*. Sankt-Peterburg: Nestor-Istoriya.
- Klejn L. S. 1990. O tak nazyvaemykh zoomorfnykh skipetrakh eneolita. *Problemy drevney istorii Severnogo Prichernomorja i Sredney Azii (epokha bronzy i rannego zheleza)*. Tezisy konferentsii, posvyashchennoy 90-letiyu B.A. Latynina. Leningrad: Gos. Ermitazh 17—18.
- Levine M.A. 1990. Dereivka and the problem of horse domestication. *Antiquity* 64 (245), 727—740.

- D. A. Topal, S. V. Țerna. **A Cemetery and Settlements of the Late Tripolye Culture near the Village of Cunicea (Florești District, Republic of Moldova).**
- Avilova L. I. 1986. Pogrebalny obryad eneoliticheskikh zemledeltsev Yugo-Vostochnoy Evropy. *KSIA* 185, 9—14.
- Bikbaev V. M. 1994. Predgordineshtskie pamyatniki tipa Kirilen v Severnoy Moldove. In: Yarovoy E. V. (otv. red.). *Drevneyshie obshchnosti zemledeltsev i skotovodov Severnogo prichernomor'ya V tys. do n. e. — V v. n. e. TDK*. Tiraspol: PGKU, 64—69.
- Dergachev V. A. 1973. Pozdnetripolskie poseleniya u s. Gordineshty. *AIM* (1970—1971), 90—100.
- Dergachev V. A. 1978. *Vykhvatynskiy mogilnik*. Kishinev: Știința.
- Dergachev V. A. 1980. *Pamyatniki pozdnego Tripolya. Opyt sistematizatsii*. Kishinev: Știința.
- Dergachev V. A., Manzura I. V. 1991. *Pogrebalnye komplekсы pozdnego Tripolya*. Kishinev: Știința.
- Kruts V. O. 1993. Etapi i napryamki rozselennya plemen tripolskoi kulturi. *Podilska starovina*. Vinnitsya: VKM, 35—44.
- Larina O. V. 2003. Pozdnetripolskoe pogrebenie gordineshtskogo tipa na Dnestre. In: Sava E. (red.). *Interferențe cultural-cronologice în spațiul nord-pontic*. Chișinău: CEP USM, 57—80.
- Manzura I. V. 1990. O rasprostraneniі gordineshtskikh kulturnykh elementov v Severnom Prichernomor'ye. In: Dergachev V. A. (otv. red.). *Arkheologicheskie issledovaniya molodykh uchenykh Moldavii*. Kishinev: Știința, 25—39.
- Manzura I. V., Subbotin A. V. 1989. Novye raskopki Vykhvatynskogo mogilnika. *AIM* (1984), 76—95.
- Manzura I. V., Telnov N. P. 1992. Problema pozdnetripolskogo pogrebalnogo obryada lesostepnoy zony Dnestrovsko-Karpatykh zemel (nekotorye itogi i perspektivy izucheniya). In: Grosu V. I. (otv. red.). *Materialy i issledovaniya po arkheologii i etnografii Moldovy*. Kishinev: Știința, 118—130.
- Markevich V. I. 1981. *Pozdnetripolskie plemena Severnoy Moldavii*. Kishinev: Știința.
- Movsha T. G. 1960. K voprosu o tripolskikh pogrebeniyakh s obryadom trupopolozheniya. In: Fedorov G. B. (otv. red.). *Materialy i issledovaniya po arkheologii yugo-zapada SSSR i RNR*. Kishinev: Știința, 59—76.
- Movsha T. G. 1984. Khronologiya Tripolya-Kukuteni i stepnye kultury epokhi rannego metalla v ee sisteme. In: Kovaleva I. F. (otv. red.). *Problemy arkheologii Podneprov'ya*. Dnepropetrovsk: IDU, 60—83.
- Movsha T. G. 1985. Pozdnyy etap Tripolskoy kultury. In: Telegin D. Ya. (otv. red.). *Arkheologiya Ukrainy SSR*. T. 1. Kiev: Naukova dumka, 223—255.
- Patokova E. F. 1979. *Usatovskie poseleniya i mogilniki*. Kiev: Naukova Dumka.
- Petrenko V. G. 1989. Usatovskaya lokalnaya gruppa. In: Patokova E. F., Petrenko V. G., Burdo N. B., Polishchuk L. Yu. *Pamyatniki tripolskoy kultury v Severo-Zapadnom Prichernomor'ye*. Kiev: Naukova Dumka, 50—124.
- Petrenko V. G. 1994. Otnositelno sistematizatsii pamyatnikov pozdnego perioda Tripole-Kukuten. In: Yarovoy E. V. (otv. red.). *Drevneyshie obshchnosti zemledeltsev i skotovodov Severnogo Prichernomor'ya V tys. do n. e. — V v. n. e. TDK*. Tiraspol: PGKU, 61—64.
- Pridorozhnov S. V. 2007. *Kunicha, do vostrebvaniya...* Kishinev: Elena V. I.
- Tsvek E. V. 2004. Vostochnotripolskaya kultura i ee mesto v eneolite Evropy. In: Videyko M. Yu. (red.). *Pershiy vsesvitniy kongres "Tripilska tsivilizatsia"*. TD. Kyiv: KISD, 61—63.
- Zakharuk Yu. M. 1971. Pamyatki kasperivskogo tipu. In: Danilenko V. N. (otv. red.). *Arkheologiya Ukrainy RSR*. T. 1. Kiev: Naukova Dumka, 183—186.
- Zbenovich V. G. 1974. *Pozdnetripolskie plemena Severnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova Dumka.
- E. V. Izbitser. **The Chariot with the Brake, or Reconstructions off the Handle.**
- Cherednichenko N. N. i dr. 1976. Otchet o rabote Verkhnetarasovskoy ekspeditsii v 1976 g. *NA IA NAN Ukrainy. F.E.* 1976/2.
- Cherednichenko N. N., Pustovalov S. Zh. 1991. Boevye kolesnitsy i kolesnichie v obshchestve katakombnoy kultury. *SA* (1), 206—216.
- Gening i dr. 1992: Gening V. F., Zdanovich G. B., Gening V. V. 1992. *Sintashta. Arkheologicheskie pamyatniki ariyskikh plemen Uralo-Kazakhstanskikh stepey* 1. Chelyabinsk. Yuzhno-Uralskoe knizhnoe izdatelstvo.
- Gey A. N. 2000. *Novotitarovskaya kultura*. Moskva: Stary sad.
- Izbitser E. V. 2009. Povoзка iz pogrebeniya 32 Bolshogo Ipatovskogo kurgana i odnoosnye stepnye povozki epokhi sredney bronzy. *Materialy po izucheniyu istoriko-kulturnogo naslediya Severnogo Kavkaza* 9, 125—130.
- Koltukhov i dr. 1994: Koltukhov S. G., Kisly A. E., Toshchev G. N. 1994. *Kurgannye drevnosti Kryma (po materialam raskopok Severo-Krymskoy ekspeditsii v 1994—1992 gg.)*. Zaporozhye: Zaporozhskiy gosudarstvennyy universitet.
- Kozhin P. M. 1985. K probleme proiskhozhdeniya kolesnogo transporta. In: Piotrovskiy B. B. (otv. red.). *Drevnyaya Anatoliya*. Moskva: Nauka, 169—182.
- Krylova L. P. 1970. Otchet o raskopkakh v 1969—1970 gg. *NA IA NAN Ukrainy. F.E.* 1969—1970/106.
- Pustovalov S. Zh. 1998. Nekotorye problemy izucheniya kolesnogo transporta epokhi bronzy. In: Toshchev G. N. (otv. red.). *Problemy izucheniya katakombnoy kulturno-istoricheskoy obshchnosti (KKIO) i kulturno-istoricheskoy obshchnosti mnogovalikovoy keramiki (KIOMK)*. Zaporozhye: Zaporozhskiy gosuniversitet, 50—55.
- Pustovalov S. Zh. 2000. Kurgan «Tyagunova Mogila» i problemy kolesnogo transporta yamno-katakombnoy epokhi v Vostochnoy Evrope. *Stratum plus* (2), 296—321.
- Pustovalov S. Zh. 2005. *Sotsialniy lad katakombnogo suspilstva Pivnichnogo Prichernomor'ya*. Kiiv: Shlyakh.
- Pustovalov S. Zh. 2008. Yamno-katakombnye transportnye sredstva i kriterii vydeleniya boevykh kolesnits epokhi bronzy. In: Vasilenko A. N. (avtor proekta). *Proiskhozhdenie i rasprostranenie kolesnichestva*. Lugansk: Globus, 100—112.
- L. Nikolova. **Toward Theory of Accumulation and Treasuring of Wealth in Prehistory (With Reference to the Balkans).**
- Nikolov V. 1974. *Gradeshnitsa*. Sofia: Nauka i izkustvo.

A. V. Dyachenko. Eustatic Fluctuations of the Black Sea Level and Dynamics of the Development of Cucuteni-Tripolye Community Population.

- Bezusko L.G., Kotova N.S. 1997. Kultura lineynolentochnoy keramiki na Ukraine i ee prirodnoe okruzhenie. In: Bulatovich S.A. i dr. (red.). *Arkheologia i etnologia Vostochnoy Evropy (materialy i issledovaniya)*. Odessa: Germes, 140—153.
- Bruyako i dr. 1991: Bruyako I. V., Karpov V.A., Petrenko V.G. 1991. Izmenenie urovnya Chernogo morya ot epokhi kamnya do srednikh vekov (po rezul'tatam issledovaniya severo-zapadnogo shelfa). *Izuchenie pamyatnikov istorii i kultury v gidrosfere* 2. Moskva, 8—18.
- Bruyako I. V., Sapozhnikov I. V. 2009. Kolebania urovnya morya v kontse pleystotsena — pervoy polovine golotsena (okolo 40—4 tys. let nazad) i arkheologia Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya. *Stratum plus* (2), 299—314.
- Burdo N.B., Kovalyukh M.M. 1998. Novi dani pro absolutne datuvannya Tripillya A. *AVU* 1997—1998 rr., 60—61.
- Burdo N.B., Videyko M. Yu. 2007. Fenomen Tripillya u tsivilizatsiyi istorii Ukraini (Pokhodzhennya, khronologiya, zvyazki, etnokulturniy ta tsivilizatsiyi aspekti tripil'skoy kulturi). In: Videyko M., Kot S. (red.). *Tripil'ska kultura. Poshuki, vidkrittya, svitoviy kontekst*. Kyiv: TOV «Spadshchina» LTD, 15—27.
- Buzyan G. 2003. Piznyotripil'ske poselennya Krutukha-Zholob na Livoberezhzhi Dnipra. In: Chernyakov I. T. ta in. (red.). *Tripil'ska tsivilizatsia u spadshchini Ukraini*. Kyiv: Prosvita, 288—298.
- Chernysh E.K. 1977. Formirovanie lokalnykh variantov tripil'skoy kultury. *Tez. dokl. Vsesoyuzn. konfer. «Noveyshie otkrytia sovetskikh arkheologov»*. Moskva, 18—21.
- Dergachev V.A. 1980. *Pamyatniki pozdnego Tripolya*. Kishinev: Ştiinţa.
- Dergachev V. 2005. Neolitizatsia Severo-Pontiy'skoy zony i Balkan v kontekste razlivov morey. *RA (S.N.)* 1 (1), 4—44.
- Dergachev V.A. 2007. *O skipetrakh, o lozhadyakh, o voyne. Etyudy v zashchitu migratsionnoy kontseptsii M. Gimbutas*. Sankt-Peterburg: Nestor-Istoria.
- Dyachenko A. V. 2008. Krupnye poselenia v sisteme otноситel'noy khronologii zapadnotripil'skikh pamyatnikov Bugo-Dneprovskogo mezhdurech'ya. *Materiali ta doslidzhennya z arkheologiyi Skhidnoy Ukraini* 8, 10—19.
- Dyachenko A. V. 2009 a. K probleme otноситel'noy khronologii pamyatnikov tomashevskoy i kosenovskoy lokalnykh grupp zapadnotripil'skoy kultury (paleodemograficheskiy aspekt). In: Vasilyev S.A., Kulakovskaya L. V. (red.). *S.N. Bibikov i pervobytnaya arkheologia*. Sankt-Peterburg: IIMK RAN, 291—298.
- Dyachenko O. V. 2009 b. Prostorova organizatsia zakhidnotripil'skogo suspilstva u mezhirichchi Pivden'nogo Bugu ta Dnipra. *Magisterium. Arkheologichni studii*, 36. Kyiv, 19—26.
- Gaskevich D. 2007. Sinkhronizatsiya bugo-dnistrovskogo neolitu i neolitu Skhidnoy Evropi. Problema radiovugletevikh dat. In: Bakalarska L. (red.). *Wspólnota dziedzictwa archeologicznego ziem Ukrainy i Polski*. Warszawa: Krajowy ośrodek badań i dokumentacji zabytków, 115—147.
- Kremenetskiy K.V. 1991. *Paleoekologia drevneyshikh zemledel'tsev i skotovodov Russkoy ravniny*. Moskva: IG AN SSSR.
- Kruts V.A. 1977. *Pozdnetripil'skie pamyatniki Srednego Podneprov'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Kruts V.A. 1989. K istorii naselenia tripil'skoy kultury v mezhdurech'ye Yuzhnogo Buga i Dnepra. *Pervobytnaya arkheologia. Materialy i issledovaniya*. Kiev: Naukova dumka, 117—132.
- Kruts V.O. 1993. Pitannya demografii tripil'skoy kulturi. *Arkheologia* 3, 30—36.
- Kruts V.O. 2003. Do problemi poselen-gigantiv trypil'skoy kulturi v Bugo-Dniprovskomu mezhirichchi. *Trypil'ski poselennya-giganti*. Kyiv: Korvin Press, 71—73.
- Kruts V. 2008. Otnositelnaya i absolyutnaya khronologiya pamyatnikov tripil'skoy kultury Bugo-Dneprovskogo mezhdurech'ya i Srednego Podneprov'ya (daty ne kalibrovannyye). In: Korvin-Piotrovskiy A., Menotti F. (red.). *Tripil'skaya kultura v Ukraine. Poselenie-gigant Talyanki*. Kiev: Institut arkheologii NAN Ukrainy, 227—238.
- Larina O., Okhrimenko G. 2007. Kraynyaya vostochnaya periferia zapadnoy lineynoy keramiki (prostranstvenno-geograficheskiy aspekt). *RA (S.N.)* III (1—2), 89—109.
- Manzura I. V. 2003—2004. Severo-Zapadnoe Prichernomor'ye v eneolite i nachale bronzovogo veka: stupeni kolonizatsii. *Stratum plus* 2, 63—85.
- Movsha T.G. 1984. Khronologiya Tripolya-Kukuteni i stepnye kultury epokhi rannego metalla v ee sisteme. *Problemy arkheologii Podneprov'ya III—I tys. do n.e.* Dnepropetrovsk: Izd-vo DGU, 60—84.
- Movsha T.G. 1990. Kosenovskaya lokalnaya gruppa tripil'sko-kukutenskoy obshchnosti. *Tez. dokl. mezhdunar. nauch.-praktich. istor.-krajeved. konfer. Problemy istorii i arkheologii Nizhnego Podnestrov'ya* 1. Belgorod-Dnestrovskiy, 57—59.
- Pashkevich G.O. 2004. Prirodni umovi isnuvannya plemen tripil'skoy kulturi: V: Videyko M. Yu. (gol. red.). *Entsiklopedia tripil'skoy tsivilizatsiy v 2 h tomah*. T. 1. Kn. 1. Kyiv: Ukrpoligrafmedia, 116—122.
- Petrenko V.G. 1989. Usatovskaya lokalnaya gruppa. In: Patokova E.F., Petrenko V.G., Burdo N.B., Polishchuk L. Yu. *Pamyatniki tripil'skoy kultury v Severo-Zapadnom Prichernomor'ye*. Kiev: Naukova dumka, 81—124.
- Rassamakin Yu. Ja. 2004. Stepi Prichernomor'ya v konteksti rozvitku pershikh zemlerobskikh suspilstv. *Arkheologia* 2, 3—26.
- Ryzhov S.M. 1993. Nebelivska grupa pamyatok tripil'skoy kulturi. *Arkheologia* 3, 101—114.
- Ryzhov S.N. 2000. Raspisnaya keramika tomashevskoy lokalno-khronologicheskoy gruppy tripil'skoy kultury. *Stratum plus* 2, 459—473.
- Ryzhov S.M. 2007. Suchasniy stan vivchennya kulturno-istorichnoy spilnosti Kukuten-Tripillya na teritoriyi Ukraini. V: Rassamakin Yu., Ryzhov S. (red.). *O Olzhich. Arkheologia*. Kyiv: Vid-vo im. Oleni Teligi, 437—477.
- Sorokin V. Ya. 1989. Kulturno-istoricheskie problemy plemen Srednego Tripolya Dnestrovsko-Prut'skogo mezhdurech'ya. *Izvestia AN MSSR. Seria obshchestvennykh nauk* 3. Kishinev: Ştiinţa, 45—54.
- Tsvek O.V. 2006. *Poselennya skhidnotripil'skoy kulturi (korotkiy naris)*. Kyiv: KP OTI.
- Van der Pliht i dr. 2007: Van der Pliht J., Shishlina N.I., Hedzhes R.E.M., Zazovskaya E.P., Sevastyanov V.S., Chichagova O.A. Rezervuarnyy effekt i rezul'taty datirovaniya katakombnykh kultur Severo-Zapadnogo Prikaspiya, *RA* 2, 39—47.
- Zaliznyak L.L. 2005. Chornomorskiy potop ta yogo

- arkheologichni naslidki. *Arkheologia* 3, 3—12.
- Zbenovich V.G. 1989. *Poselenie Bernashevka na Dnestre*. Kiev: Naukova dumka.
- E. Kaiser. Egalitarian Society of Pastoralist Herdmen Versus Nomadic Warriors. An Attempt to Reconstruct the Social Structure of the Yamnaya and Catacomb cultures.**
- Bratchenko S.N., Shaposhnikova O.G. 1985. Katakombnaya kulturno-istoricheskaya obshchnost. V: Telegin D. Ya i dr. (red.). *Arkheologiya Ukrainy SSR*. T. 1. Kiev: Naukova dumka, 403—420.
- Cherednichenko N.N., Pustovalov S. Zh. 1991. Boevye kolesnitsy i kolesnichie v obshchestve katakombnoy kultury (po materialam raskopok v Nizhnem Podneprovye). *SA* (4), 206—216.
- Dovzhenko N.D., Rychkov N.A. 1988. K probleme sotsialnoy stratifikatsii plemen yamnoy kulturno-istoricheskoy obshchnosti. In: Shaposhnikova O.G. i dr. (red.). *Novye pamyatniki yamnoy kultury stepnoy zony Ukrainy*. Kiev: Naukova Dumka, 27—40.
- Gey A.N. 1991. Novotitarovskaya kultura (predvaritel'naya kharakteristika). *SA* (1), 54—71.
- Ivanova S.V. 2001. *Sotsialnaya struktura naseleniya yamnoy kultury Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Odessa: Druk.
- Kon i vsadnik 2003. *Kon i vsadnik. Vzgl'yad skvoz veka*. Vystavka 21.03.—29.09.2003 g. Moskva: Gosudarstvenny istoricheskiy muzey, Gosudarstvenny muzey Vostoka.
- Korobkova G.F., Shaposhnikova O.G. 2005. *Poselenie Mikhaylovka — etalonnaya pamyatnik drevneyamnoy kultury*. Sankt-Peterburg: Institut istorii materialnoy kultury RAN.
- Lagodovska i dr. 1962: Lagodovska O.F., Shaposhnikova O.G., Makarevich M.L. 1962. *Mikhaylivske poselennya*. Kyiv: AN Ukrainy RSR.
- Merpert N. Ya. 1978. O plemennykh soyuzakh drevneyshikh skotovodov stepey Vostochnoy Evropy. V: Kropotkin V.V., Matyushin G.N., Peters B.G. (red.). *Problemy sovetskoy arkheologii*. Moskva: Nauka, 55—63.
- Nikolova A.V., Chernikh L.A. 1997. Do odnei z kontseptsii sotsialnogo rozvitku nosiyv katakombnoy kulturi. *Arkheologia* (1), 107—119.
- Pustovalov S. Zh. 1992. *Vozrastnaya, polovaya i sotsialnaya kharakteristika katakombnogo naseleniya Severnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Shaposhnikova O.G. 1985. Yamnaya kulturno-istoricheskaya obshchnost. V: Telegin D. Ya. i dr. (red.). *Arkheologia Ukrainy SSR*. T. 1. Kiev: Naukova dumka, 336—352.
- Shilov V.P. 1964. Problemy osvoenia stepey Nizhnego Povolzh'ya v epokhu bronzy. *ACGE* 6, 86—102.
- A. M. Smirnov. Emptiness of Dolmens: Loss of Contents or Norm of Burial Practice.**
- Antonova E.V. 1984. *Ocherki kultury drevnikh zemledeltsev Peredney i Sredney Azii*. Moskva: Nauka.
- Chechenov I.M. 1970. Grobnitsa epokhi ranney bronzy v g. Nalchike. *SA* (2), 110—124.
- Chechenov I.M. 1984. Vtorye kurgannye gruppy u seleniy Kishpek i Chegem II. In: Markovin V.I. (otv.red.). *Arkheologicheskie issledovaniya na novostroykakh Kabardino-Balkarii*. T. 1. Nalchik: Elbrus, 164—253.
- Dmitriev A.V. 2001. Kamennye ispoliny Chernomor'ya. In: Piotrovskiy Yu.Yu. (nauch.red.). *Dolmeny. Sovremenniki drevnikh tsivilizatsiy*. Krasnodar: Krasnodarskoe knizhnoe izdatelstvo, 56—87.
- Jakobsen T. 1995. *Sokrovishcha tmy. Istoria mesopotamskoy religii*. Moskva: Nauka, GRVL.
- Kerenyi K. 2000. *Elevsin: arkhetipicheskiy obraz materi i docheri*. Moskva: Refl-buk.
- Kilunovskaya M.E., Semionov V.I. A. Olennye kamni Tuvy. Ch. 1: Novye nakhodki, tipologiya i voprosy kulturnoy prinadlezhnosti. *AV* 5, 143—154.
- Klejn Leo. 2004. *Voskresenie Peruna: k rekonstruktsii vostochno-slavyanskogo yazychestva*. Sankt-Peterburg: Evrazia.
- Kononenko E.I. 1999. Syuzhetno-kompozitsionnye skhemy v gliptike Dvurechya III tys. do n.e. In: Alpatkina T.G. i dr. (red. sovet). *Drevnie gemmy i kamni Vostoka*. TD konferentsii, aprel 1999, Moskva. Moskva: GMV, 14—16.
- Krylova L.P. 1976. Kernosovskiy idol (stela). In: Berezanskaya S.S. i dr. (red. koll.). *Eneolit i bronzovy vek Ukrainy*. Kiev: Naukova dumka, 36—46.
- Kulikova O.P., Trifonov V.A. 2001. Kak sokhranit dolmeny — kulturnoe nasledie drevnikh narodov Zapadnogo Kavkaza. In: Piotrovskiy Yu.Yu. (red.). *Dolmeny. Sovremenniki drevnikh tsivilizatsiy*. Krasnodar: Krasnodarskoe knizhnoe izdatelstvo, 92—105.
- Maksimov S.V. 1986. *Literaturnye puteshestviya*. Moskva: Sovremennik.
- Markovin V.I. 1978. *Dolmeny Zapadnogo Kavkaza*. Moskva: Nauka.
- Markovin V.I. 1994. Dolmeny Zapadnogo Kavkaza. In: Kushnaryova K.H., Markovin V.I. (otv.red.). *Arkheologiya. Epokha bronzy Kavkaza i Sredney Azii. Rannyya i srednyaya bronza Kavkaza*. Moskva: Nauka, 226—253.
- Markovin V.I. 1997. *Dolmennyye pamyatniki Prikubanya i Prichernomor'ya*. Moskva: Institut arkheologii RAN.
- Otto V.F. 2000. Smysl Elevsinskiykh misteriy. In: Kerenyi K. *Elevsin: arkhetipicheskiy obraz materi i docheri*. Moskva: Refl-buk, 251—274.
- Ponyrko N.V. 1984. Svyatochny i maslenichny smekh. In: Likhachyov D.S., Panchenko A.M., Ponyrko N.V. *Smekh v Drevney Rusi*. Leningrad: Nauka.
- Popova T.B. 1963. *Dolmeny stanitsy Novosvobodnoy*. TGIM XXXIV.
- Rezeplkin A.D. 1987. K interpretatsii rospisi iz grobnitsy maykopskoy kultury bliz stanitsy Novosvobodnaya. *KSIA* 192, 26—33.
- Rezeplkin A.D. 1989. *Severo-Zapadny Kavkaz v epokhu ranney bronzy (po materialam pogrebalnykh pamyatnikov novosvobodnenskogo tipa)*. Avtoref. diss. ... kand. ist. nauk. Leningrad.
- Smirnov A.M. 2000. Syuzhet «zagon dlya skota i zhivotnye» na eneoliticheskikh stelakh Prichernomor'ya: variant analogiy i interpretatsii. *Stratum plus* (2), 571—583.
- Smirnov A.M. 2001. Izobrazheniya khramovykh struktur i syuzhetov v evropeyskom megaliticheskom iskusstve v IV—III tys. do n.e.: opyt identifikatsii. In: Devlet M.A. (otv. red.). *Mirovozzrenie drevnego naseleniya Evrazii*. Moskva: Stary sad, 60—89.
- Smirnov A.M., Smirnov N.A. 2004. Nekotorye dannye k obosnovaniyu predstavleniya o dolmene kak «uterus». In: *Evrazia. Etnokulturnoe vzaimodeystvie i istoricheskie sudby*. TD konferentsii 16—19 noyabrya 2004 g. Moskva, 122—124.

№2. 2010

- Smimov A.M. 2005. Nekotorye dannye k voprosu o spetsifike pogrebeniy v dolmenakh Zapadnogo Kavkaza. In: Marchenko I.I. (otv. red.). *Chetyortaya Kubanskaya arkheologicheskaya konferentsiya*. TD. Krasnodar, 267—269.
- Smimov A.M. 2006. «Zhenskoe bozhestvo i khram» v iskusstve monumentalnoy skulptury i arkhitektury Evropy v IV—III tys. do n.e. *AV* 13, 281—296.
- Sokolova V.K. 1977. Ob istoriko-etnograficheskom znachenii narodnoy poeticheskoy obraznosti (obraz svadby — smerti v slavyanskom folklore). In: Putilov B.N. (otv. red.). *Folklor i etnografiya: svyazi folklor a s drevnimi predstavleniyami i obryadami*. Leningrad: Nauka.
- Trifonov V.A. 2001. Chto my znaem o dolmenakh Zapadnogo Kavkaza i chemu uchit istoria ikh izucheniya? In: Piotrovskiy Yu.Yu. (nauch. red.). *Dolmeny. Sovremenniki drevnikh tsivilizatsiy*. Krasnodar: Krasnodarskoe knizhnoe izdatelstvo, 20—55.
- Trifonov V.A. 2009. Dolmen v p. Dzhubga (predvaritelnye rezultaty issledovaniya). *Vestnik RGNF* 1 (54), 152—162.
- S. Popovich. New Discoveries of Anthropomorphic Stellae in the Prut-Dniestrer Interfluve.**
- Dergachev i dr. 1989: Dergachev V.A., Borziak I.A., Manzura I.V. 1989. *Roshkanske kurgany*. Kishinev: Ştiinţa.
- Krylova L.P. 1976. Kernosovskiy idol/stela. In: Berezanskaya S.S., Otroschenko V.V., Telegin D Ya. (red.). *Eneolit i bronzovyy vek Ukrainy*. Kiev: Naukova Dumka, 36—46.
- Novitskiy E.Ju. 1990. *Monumentalnaya skulptura drevnyshikh zemledeltsev i skotovodov Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Odessa: Elita.
- Petrenko V.G. 1991. Kurgan bronzovogo veka u s. Starye Belyary; In: Vanchugov V.P., Zaginaylo A.G., Kushnir V.G., Petrenko V.G. 1991. *Voronovka II. Poselenie pozdnego bronzovogo veka v Severo-Zapadnom Prichernomor'ye*. Kiev: Naukova Dumka, 77—91.
- Rikman E.A. 1961. *Pamyatniki drevnego iskusstva Moldavii (po arkheologicheskim dannym)*. Kishinev: Ştiinţa.
- Shaposhnikova i dr. 1986: Shaposhnikova O.G., Fomenko V.N., Dovzhenko N.D. 1986. *Yamnaya kulturno-istoricheskaya oblast (Yuzhnobugskiy variant)*. SAI, vyp. B1—3.
- Shchepinskiy A.A. 1963. Pamyatniki iskusstva rannego metalla v Krymu. *SA* (3), 38—47.
- Shchepinskiy A.A. 1973. Antropomorfni stely Pivnichnogo Prichernomor'ya. *Arkheologia* 9, 21—28.
- Shchepinskiy A.A. 2002 *Pamyatniki Kemi-obinskoy kultury (Svod arkheologicheskikh istochnikov)*. Zaporozhye: ZNU.
- Subbotin i dr. 1995: Subbotin L.V., Ostroverkhov A.S., Dzigovskiy A.N. 1995. *Arkheologicheskie drevnosti Budzhaka. Kurgany vostochnogo poberezhya ozera Sasyk*. Odessa: Germes.
- Titenko G.T. 1955. Kamennaya stela iz s. Pervomaevka. *KSIA AN USSR* 5, 78—79.
- Toshchev G.N. 2007. *Krym v epokhu bronzy*. Zaporozhye: ZNU.
- Yarovoy E.V. 1983. Okhrannye raskopki kurgana u s. Chetrosu. In: Chetraru N.A. (red.). *Pervobytnye drevnosti Moldavii*. Kishinev: Ştiinţa, 110—128.
- Yarovoy E.V. 1990. *Kurgany eneolita-epokhi bronzy Nizhnego Podnestrovyia*. Kishinev: Ştiinţa.
- the Neolithic Pottery with Comb Decoration in the South of Eastern Europe.**
- Belanovskaya T.D. 1983. Rakushechnoyarskaya kultura vremeni neolita i eneolita na Nizhnem Donu. In: *Problemy khronologii arkheologicheskikh pamyatnikov stepnoy zony Severnogo Kavkaza*. Rostov na Donu: RGU, 10—15.
- Belanovskaya T.D. 1995. *Iz drevneyshego proshlogo Nizhnego Podonya*. S.-Peterburg: Izd-vo S.- Peterburgskogo universiteta.
- Bibikov S.N. 1959. Nekotorye voprosy zaseleniya Vostochnoy Evropy v epokhu paleolita. *SA* (4), 19—28.
- Boriskovsky P.I. 1963. *Otchet o rabote Odesskogo paleoliticheskogo otryada v 1963 g.* Kyiv. Naukovy arkhiv IA NANU. № 1963/28.
- Burdo N.B., Stanko, V.N. 1981. Eneoliticheskie nakhodki na stoyanke Mirmoe. In: Mezentseva G.G. (otv. red.). *Drevnosti Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 17—22.
- Chairkina N.M. 2009. Kulturno-khronologicheskaya spetsifika neoliticheskikh kompleksov Severnogo Zauralya. In: Vasilyev S.A. (otv. red.). *Vzaimodeystvie i khronologia kultur mezolita i neolita Vostochnoy Evropy*. Materialy Mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii, posvyashchennoy 100-letiyu N.N. Gurinoy. S.-Peterburg: IIMK RAN/MAE RAN, 179—181.
- Chemysheva E.K. 1996. Bugo-dnestrovskaya kultura. In: Oshibkina S.V. (otv. red.). *Arkheologia. Neolit Severnoy Evrazii*. Moskva: Nauka, 19—26.
- Danilenko V.N. 1955. *Otchet ob arkheologicheskikh issledovaniakh Yuzhnobugskogo otryada za 1955 g.* Kyiv. Naukovy arkhiv IA NANU. № 1955/8.
- Danilenko V.M. 1957. Doslidzhennya neoliticheskikh pamyatok na Pivdennomu Buzi. *Arkheologia* H, 36—49.
- Danilenko V.N. 1958. *Arkheologicheskie issledovaniya na Yuzhnom Buge v 1957—1958 gg. Otchet o rabote Srednebugskoy neoliticheskoy ekspeditsii*. Kyiv. Naukovy arkhiv IA NANU. № 1958/5.
- Danilenko V.N. 1959—1961. *Otchet ob issledovanii Bugskoy ekspeditsii IAANUSSR neoliticheskikh pamyatnikov na Yuzhnom Buge v 1959—1961 gg.* Kyiv. Naukovy arkhiv IA NANU. № 1959—1961/7.
- Danilenko V.N. 1962. Arkheologicheskie issledovaniya v zonakh stroitelstva GES na Yuzhnom Buge v 1959—1960 gg. *KSIA AN USSR* 12, 23—27.
- Danilenko V.N. 1969. *Neolit Ukrainy: glavy drevney istorii Yugo-Vostochnoy Evropy*. Kiev: Naukova dumka.
- Danilenko V.M. 1971. Bugo-dnistrovskaya kultura. In: Telegin D. Ya. (vidp. red.) *Arkheologia URSS*. T. 1. Kyiv: Naukova dumka, 85—96.
- Danilenko V.N. 1974. *Eneolit Ukrainy*. Kiev: Naukova dumka.
- Danilenko V.N. 1985. Bugo-dnestrovskaya kultura. In: Telegin D. Ya. (otv. red.). *Arkheologia Ukrainskoy SSR*. T. 1. Kiev: Naukova dumka, 118—126.
- Gaskevich Dmitro. 2001. Regionalni osoblivosti u neolitizatsii Prip'yatskogo Polissya. *Gistarychno-arkhealagichny zbornik* 16, 36—49.
- Gaskevich D.L. 2003. *Kremyany inventar neoliticheskikh kultur Ukraini*. Avtoref. dis... kand. ist. nauk. Kyiv.
- Gaskevich D.L. 2005. Kremyani viroby kukrekskoy kulturnoy traditsii v inventari bugo-dnistrovskikh pamyatok Pobuzhzhya. *Arkheologia* (3), 24—37.
- Gaskevich D. 2007. Sinkhronizatsiya bugo-dnistrovskogo neolitu ta neolitu Tsentralnoy Evropi: Problema radiovugletsevikh dat. In: Gierlach M., Bakalar-

D. L. Gaskevych. North-Pontic Impresso: Origin of

- ska L. (red.) *Wspólnota dziedzictwa archeologicznego ziem Ukrainy i Polski*. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Ośrodek Ochrony Dziedzictwa Archeologicznego, Łańcut, 26—28 X 2005 r. Warszawa: Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, 115—147.
- Gaskevich D. 2008 a. Forma dna keramichnogo posudu bugo-dnistrovskikh pamyatok Lisostepovogo Pobuzhzhya. *Arkheologicheskii almanakh* 19. Donetsk: OOO «Apeks», 275—307.
- Gaskevich D.L. 2008 b. Keramika «samchinskogo» tipu ta problemi periodizatsii bugo-dnistrovskoy neolitichnoy kulturi. *KDU* 11, 157—187.
- Gotun ta in. 2007. Gotun I.A., Gaskevich D.L., Kazimir O.M., Lisenko S.D., Petrauskas A.V., Petrauskas O.V. Poselennya mizh Hodosivkoyu ta Lisnikami: Doslidzhennya 2003 r. *Pivnichna ekspeditsia IA NAN Ukraini: Materiali i doslidzhennya* I. Kyiv: VD “Stilos”.
- Kachinsky N.A. 1965. *Fizika pochvy*. Uchebnoe posobie. Ch. 1. Moskva: Vysshaya shkola.
- Kalechits E.G. 1987. *Pamyatniki kamennogo i bronzovogo vekov Vostochnoy Belorussii*. Minsk: Nauka i tekhnika.
- Kotova N.S., Tuboltsev O.V. 1992. Pozdnyaya surskaya kultura i ee okruzhenie. *Drevnosti stepnogo Prichernomorya i Kryma* 3, 8—23.
- Kotova N.S. 1994. Mariupolskaya kulturno-istoricheskaya oblast (Dnepro-donskoe mezhdurechye). *Arkheologichni pamyatki ta istoria starodavnyogo naselennya Ukraini* 1. Kovel: Vezha, 1—143.
- Kotova N.S. 2002. *Neolitizatsia Ukrainy*. Lugansk: Shlyakh.
- Kotova N.S., Kovalyukh N.N. 2002. Katalog radiouglerodnykh dat neoliticheskikh pamyatnikov Ukrainy (Prilozhenie 1) In: Kotova N.S. *Neolitizatsia Ukrainy*. Lugansk: Shlyakh, 85—105.
- Kotova N.S., Pashkevich G.A. 2002. Katalog otpechatkov kulturnykh rasteniy na keramike neoliticheskikh kultur Ukrainy (Prilozhenie 2) In: Kotova N.S. *Neolitizatsia Ukrainy*. Lugansk: Shlyakh, 106—110.
- Krizhevskaya L. Ya. 1992. Nachalo neolita v stepyakh Severnogo Prichernomorya. *Arkheologicheskie izyskaniya* 5. S.-Peterburg: IIMK AN SSSR.
- Kosinskaya L.L. 2004. Problemy khronologii Zapadno-sibirskogo neolita (k voprosu o roli radiouglerodnogo datirovaniya). In: Timofeev V.I., Zaytseva G.I. (otv. red.). *Problemy khronologii i etnokulturnykh vzaimodeystviy v neolite Evrazii*. S.-Peterburg: IIMK RAN, 301—307.
- Kosinskaya i dr. 2006: Kosinskaya L.L., Dubovtseva E.N., Yudina E.A. 2006. Poselenie Bystry Kulyogan 66 i bystrinskaya arkheologicheskaya kultura. In: Kosinskaya L.L., Trufanov A. Ya. (red.). *Poselenie Bystry Kulyogan 66: pamyatnik epokhi neolita Surgutskogo Priobya*. Ekaterinburg-Surgut: Uralskoe izd-vo, 57—67.
- Larina O. 2006. Neoliticheskaya keramika poselenia Tatarăuca Noua XV (k probleme ischeznoventia kulturny lineyno-lentochnoy keramiki). *Revista Arheologică (Serie nouă)* II: 1—2, 35—55.
- Lozovsky V.M. 2003. Perekhod ot lesnogo mezolita k lesnomu neolitu v Volgo-Okskom mezhdurechye. In: Timofeev V.I. (otv. red.). *Neolit — eneolit yuga i neolit severa Vostochnoy Evropy*. S.-Peterburg: IIMK RAN, 219—240.
- Manko V.O. 2006. Neolit Pivdenno-Skhidnoy Ukrainy. *KDU* 9.
- Manko V.O., Sapozhnikov I.V. 2007. Neolitichniy gospodarsko-pobutoviy kompleks Plyutovishche I u Chornobilskomu Polissi. *KDU* 10, 235—242.
- Markevich V.I. 1974. *Bugo-dnestrovskaya kultura na territorii Moldavii*. Kishinev: Stiinta.
- Neprina V.I. 1969. Teterevskoe poselenie dnepro-donetskoy kultury. *SA* (2), 134—139.
- Potekhina I.D. 1999. *Naselenie Ukrainy v epokhi neolita i rannego eneolita po antropologicheskim dannym*. Kiev: IA NANU.
- Sapozhnikova G.V. 2007. Pro elementi vidtvoryvalnogo gospodarstva v piznyomu paleoliti i mezoliti Ukrainy. *KDU* 10, 126—130.
- Sher Ya. A. 2004. Stil v pervobytnom iskusstve. In: *Izobrazitelnye pamyatniki: stil, epokha, kompozitsii. Materialy V tematicheskoy nauchnoy konferentsii*, Sankt-Peterburg, 1—4 dekabrya 2004 g. S.-Peterburg: S-Peterburgskiy gosudarstvenny universitet, 10—13.
- Shorin A.F. 2009. Khronostratigrafia neoliticheskikh kompleksov Koksharovskogo kholma v Srednem Zauralye. In: Vasilyev S.A. (otv. red.). *Vzaimodeystvie i khronologia kultur mezolita i neolita Vostochnoy Evropy*. Materialy Mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii, posvyashchennoy 100-letiyu N.N. Gurinoy. S.-Peterburg: IIMK RAN/MAE RAN, 176—178.
- Stanko V.N. 1967. Nekotorye voprosy pozdnego mezolita Severo-Zapadnogo Prichernomorya (po materialam raskopok stoyanki Girzhevo). *ZOAO* 2 (35), 155—168.
- Stanko V.N. 1982. *Mirnoe. Problema mezolita stepey Severnogo Prichernomorya*. Kiev: Naukova dumka.
- Stanko V.N., Svezhentsev Yu.S. 1988. Khronologia i periodizatsia pozdnego paleolita i mezolita Severnogo Prichernomorya. *Byulleten komissii po izucheniyu chetvertichnogo perioda* 57, 116—119.
- Telegin D. Ya. 1968. *Dnipro-donetska kultura: do istorii naselennya epokhi neolitu — rannyyogo metalu pivdnyia Skhidnoy Evropy*. Kyiv: Naukova dumka.
- Telegin D. Ya. 1977. Retseziya na knigu: V.I. Markevich. *Bugo-dnestrovskaya kultura na territorii Moldavii*. *Arkheologia* 23, 88—91.
- Telegin D. Ya. 1988. Oblasti kultur epokhi neolita yuga Evropeyskoy chasti SSSR, ikh khronologia i periodizatsia. In: Kovaleva I.F. (otv. red.). *Arkheologicheskie pamyatniki Podneprovya v sisteme drevnostey Vostochnoy Evropy*. Dnepropetrovsk: Dnepropetrovskiy gosudarstvenny universitet, 33—56.
- Telegin D. Ya. 1991. *Neoliticheskie mogilniki mariupolskogo tipa*. Kiev: Naukova dumka.
- Telegin D. Ya. 1995. Neoliticheskaya keramika romankovskogo tipa v Kievskom Podneprovye. *RA* (1), 110—120.
- Telegin D. Ya., Titova E.N. 1998. Poselenia dnepro-donetskoy etnokulturnoy obshchnosti epokhi neolita. *Svod arkheologicheskikh istochnikov*. Kiev: Naukova dumka.
- Timofeev i dr. 2004. Timofeev V.I., Zaytseva G.I., Dolukhanov P.M., Shukurov A.M. *Radiouglerodnaya khronologia neolita Severnoy Evrazii*. S.-Peterburg: Teza.
- Titova E.N. 1990. O kontaktakh naselenia kievo-cherkasskoy i bugo-dnestrovskoy kultur. In: Neprina V.I. (otv. red.). *Kamenny vek na territorii Ukrainy*. Kiev: Naukova dumka, 28—39.
- Tovkaylo M.T. 2004. Do problemi datuvannya bugo-dnistrovskogo neolitu. *KDU* 5, 236—246.
- Tovkaylo M. 2005. Neolit Stepovogo Pobuzhzhya. *KDU* 6.

№2. 2010

- Tsybriy V.V. 2005. *Neolit Nizhnego Dona i Severo-Vostochnogo Priazovya*. Avtoref. diss... kand. ist. nauk. S.-Peterburg.
- Tuboltsev O.V. 2003. Neopublikovannye materialy po rannemu neolitu Nadporozhya. *Naukovi pratsi istorichnogo fakultetu Zaporizkogo derzhavnogo universitetu XVIII*, 28—49.
- Usacheva I.V. 2005. «Utyuzhki» v kulturakh Evrazii. *Vestnik arkeologii, antropologii i etnografii* 6. Tyumen: Izd-vo Instituta problem osvoenia Severa Sibirskogo otdelenia RAN, 12—23.
- Vybornov A.A. 1992. *Neolit Prikamya*. Samara: Izd-vo Samarskogo gosudarstvennogo pedagogicheskogo universiteta.
- Vybornov A.A. 2000. Srednevolzhskaya kultura. *Izvestia Samarskogo nauchnogo tsentra RAN*. Spets. vyp. «Istoria Samarskogo Povolzhya s drevneyshikh vremen do nashikh dney». Samara: Izd-vo Samarskogo nauchnogo tsentra RAN, 177—215.
- Vybornov A.A. 2008. Novye dannye po radiouglerodnoy khronologii neoliticheskoy keramiki Volgo-Kamya. *Arkheologia, Etnografija i Antropologia Evrazii* 4, 15—24.
- Vybornov i dr. 2008: Vybornov A.A., Kovalyukh N.N., Skripkin V.V. 2008. K radiokarbonovoy khronologii neolita Srednego Povolzhya: zapadny region. *RA* (4), 64—71.
- Vybornov i dr. 2009: Vybornov A.A., Kovalyukh N.N., Skripkin V.V. 2009. K radiokarbonovoy khronologii neolita Srednego Povolzhya: vostochny region. *RA* (3), 58—65.
- Yanevich O.O. 2008. Khronologia piznyomezolitichnoy murzak-kobinskoy kulturi Girskogo Krimu. V: Kulakovska L.V. (vidp. red.). *Doslidzhennya pervisnoy arkeologii v Ukraini (Do 50-richchya vidkryt'ya paleolitichnoy stoyanki Radomishl)*. Materiali mizhnarodnoy arkeologichnoy konferentsii «Radomishl ta yogo istoria», 3—4 zhovtnya 2006 r. Kyiv: Korvin Press, 135—145.
- Zaliznyak L.L. 1979. Neolitichni pam'yatki r. Zdvizh. *Arkheologia* 31, 54—65.
- Zaliznyak L.L., Balakin S.A., Okhrimenko G.V. 1987. Neolitichni poselemya Korma-1 ta Krushniki na Zhitomirshchini. *Arkheologia* 58, 64—73.
- Zaliznyak L.L. 1998. *Peredistoria Ukraini X—V tis. do n. e.* Kyiv: Biblioteka ukraintsya.
- Zaliznyak L.L., Manko V.O. 2004. Stoyanki bilya s. Dobryanka na r. Tikich ta deyaki problemi neolitizatsiyi Serednyogo Podniprovya. *KDU* 5, 137—168.
- Zaliznyak L.L. 2005. Finalny paleoliti mezolitkontinentalnoy Ukraini. Kultumiy podil ta periodizatsia. *KDU* 8.
- Zaliznyak L.L. 2006. Grebenikovska mezolitichna kultura: pokhodzhennya, khronologia, istorichna dolya. *Arkheologia* (4), 3—18.
- Zhuravlev O.P., Kotova N.S. 2002. Katalog osteologicheskikh materialov neoliticheskikh pam'yatnikov Ukrainy (Prilozhenie 3). In: Kotova N.S. *Neolitizatsia Ukrainy*. Lugansk: Shlyakh, 111—119.

B. Govedarica, I. Manzura. New Material of the Early Bronze Age at the Tiligul Estuary.

- Agulnikov S.M., Redina E.F. 2005. Mogilnik epokhi ranney bronzy Zmeinaya Balka u s. Koshary. *Revista arheologică* 1 (2), 267—276.
- Agulnikov S.M., Redina E.F. 2006. Mogilnik epokhi ranney bronzy na Tiligulskom limane. In: *Starozhitnosti Stepovogo Prichornomorya i Krimu XIII*. Zaporizhzhya, 43—47.
- Agulnikov S.M., Redina E.F. 2007. Mogilnik «Zmeinaya Balka» u sela Koshary, Odesskoy oblasti. *Tyragetia* I (1), 169—180.
- Patokova E.F. 1979. *Usatovskoe poselenie i mogilniki*. Kiev: Naukova dumka.
- Patokova E.F., Petrenko V.G. 1989. Usatovskiy mogilnik Mayaki. In: Patokova E.F., Petrenko V.G., Burdo N.B., Polishchuk L.Yu. *Pamyatniki tripolskoy kultury v Severo-Zapadnom Prichernomor'ye*. Kiev: Naukova dumka.
- Vanchugov i dr. 1991: Vanchugov V.P., Zaginaylo A.G., Kushnir V.G., Petrenko V.G. 1991. *Voronovka II. Poselenie pozdnego bronzovogo veka v Severo-Zapadnom Prichernomor'ye*. Kiev: Naukova dumka.